Стилови на родителство и нивните ефекти

(од Програмата за советување родители)

Изработиле: Ј.Паскоска-психолог

Е.Петрушевска-педагог

ООУ,,Св.Климент Охридски“ с. Драчево

Март 2020 г.

- За да се појасни улогата на родителите и ефектите што произлегуваат од практикувањето различни начини на воспитување на децата, потребно е родителите да се запознаваат со основните карактеристики на неколку стила на родителство наведени во стручната литература:
- авторитарно
- попустливо
- незаинтересирано и
- демократско родителство.

- Обично, кај еден родител доминира еден стил со присуство на елементи од други стилови.
- Исто така, двајцата родители немаат секогаш ист стил на родителство, а и тогаш кога имаат, не го практикуваат на еднаков начин.

АВТОРИТАРНО РОДИТЕЛСТВО	ЕФЕКТИ
Авторитарните родители: ▪ бараат од децата слепо следење на правилата што ги поставуваат, без образложение; ▪ прекршувањето на правилата го казнуваат, често и физички; ▪ наметнуваат многу барања и строга дисциплина, а даваат малку љубов и не комуницираат отворено; ▪ покажуваат крутост и не даваат можност за избор и слобода на изразување; ▪ ја обесхрабруваат независноста и индивидуалноста.	Децата на овие родители: ▪ се послушни и исполнителни, но несреќни; ▪ несигурни се и имаат ниско себепочитување; ▪ лесно се вознемируваат и често се однесуваат агресивно; ▪ може да појават склоност кон ризично однесување; ▪ претежно воспоставуваат површни односи со врсниците; ▪ потешко се адаптираат во социјалната средина.

ПОПУСТЛИВО РОДИТЕЛСТВО	ЕФЕКТИ
Попустливите родители: ▪ не поставуваат јасни правила на однесување; ▪ малку се ангажираат во воспитување и во подучување на своите деца; ▪ не ги поттикнуваат и не ги насочуваат децата кон зрело и одговорно однесување; ▪ не комуницираат оптимално со децата; ▪ одбегнуваат да преземат одговорност во обликувањето на однесувањето на децата; ▪ се обидуваат да ги исполнуваат сите желби на децата и им дозволуваат да прават што сакаат, кога сакаат и како сакаат; ▪ градат повеќе пријателски отколку родителски односи со децата, т.е. немаат родителски авторитет.	Децата на овие родители: ▪ емоционално подоцна созреваат; ▪ не се доволно одговорни; ▪ имаат ниско себепочитување; ▪ имаат низок праг на толеранција на фрустрација и низок степен на контрола на импулсите и потребите; ▪ може да пројават склоност кон агресивно и/или ризично однесување; ▪ настојчиви се во барањето начини за привлекување внимание кон себе, при што може да ги прекршуваат правилата и законот; ▪ имаат проблеми со авторитети и постигаат слаби резултати во училиште; ▪ лесно се впуштаат во обвинување други за сопствените тешкотии и неуспеси.

НЕЗАИНТЕРЕСИРАНО РОДИТЕЛСТВО	ЕФЕКТИ
Незаинтересираните родители: ▪ насочени се кон задоволување на сопствените потреби; ▪ малку комуницираат со децата; ▪ неодговорни се, ги отфрлаат или ги занемаруваат децата; ▪ имаат многу ниски барања и очекувања од децата и ги задоволуваат само нивните основни потреби; ▪ не споделуваат нежност; ▪ минимално се вклучени во животот на децата (на пр. многу ретко го прашуваат своето дете како му поминал денот во училиште, кои му се пријатели, дали има некаков проблем и сл.).	Децата на овие родители: ▪ недоволно се самостојни и имаат низок степен на самоконтрола; ▪ несигурни се и имаат ниска самодоверба; ▪ недоволно се вешти во социјалните односи; ▪ огорчени се на своите родители и во многу случаи се отуѓуваат од нив во младоста; ▪ осамени се, исплашени и анксиозни; ▪ малку се заинтересирани за училишните обврски; ▪ во адолесценцијата често манифестираат антисоцијално однесување (на пр. се оддаваат на проституција, консумираат алкохол, наркотични средства и сл.).

ДЕМОКРАТСКО РОДИТЕЛСТВО	ЕФЕКТИ
Демократските родители: ▪ им поставуваат на децата јасни правила и соодветни барања; ▪ ги разбираат, ги поддржуваат децата и не се наметнуваат; ▪ отворени се за комуникација, поттикнуваат размена на мислења и искуства; ▪ грижливи се и даваат многу љубов и топлина; ▪ доследни се и постојани во постапките и однесувањето; ▪ ги вклучуваат децата во донесувањето на дел од семејните одлуки; ▪ поттикнуваат независност и индивидуалност, но и придржување до прифатените правила; ▪ користат позитивно поткрепување за учење пожелно однесување.	Децата на овие родители се: ▪ одговорни; ▪ независни; ▪ имаат повисока самодоверба и себепочитување; ▪ имаат добра самоконтрола; ▪ среќни се и успешни; ▪ подготвени за соработка и помагање; ▪ имаат високи училишни постигања; ▪ подобро се адаптираат во социјалната средина (на пр. имаат поквалитетни односи со врсниците и со наставниците).

Почитувани родители,

се надеваме дека ова ќе го имате како џебен потсетник во Ваш интерес и во интерес на Вашите деца.